T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/232
KARAR NO : 2019/307
KARAR TR : 29/04/2019

ÖZET: Yapı müteahhidi olduğu inşaat nedeniyle, yan parselde taşınmazları zarar gören malikler tarafından adli yargı yerinde açılan tazminat davalarında müteselsil sorumluluk ilkesi gereği tazminatın tamamını ödemek zorunda kalan davacının, tazminat tutarının davalı idarenin kusur oranına tekabül eden kısmının rücuen tazminiistemiyle açtığı davanın ADLİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : AS Barış Yapı Müteahhitlik Hayvancılık Oto Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Vekilleri : Av. A. Ç. Av. B. O.
Davalı : Odunpazarı Belediye Başkanlığı
Vekilleri : Av. C. N. Y. Av.R. D. Av. S. Ç.

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı şirketin yapı müteahhidi olduğu inşaat nedeniyle, yan parselde bulunan taşınmazın zarar gören malikleri tarafından davacı aleyhine Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2014/151 Esas, 2015/1250 Karar sayılı dosyası ile maddi ve manevi tazminat davası açıldığını, yargılama sırasında alınan bilirkişi raporu neticesinde davalı Belediye Başkanlığı'nın %15 kusurlu olduğunun tespiti üzerine Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na bildirim yapıldığını, kesinleşen mahkeme kararı nedeniyle Eskişehir 6. İcra Müdürlüğü'nün 2015/19555 Esas sayılı dosya borcu toplamda 247.322,53 TL'ye ulaştığını, davacı tarafından bu borcun 06.02.2018 tarihinde icra müdürlüğüne ait hesaba yatırıldığını, davacının kusur oranının % 40 olmasına rağmen müşterek ve müteselsil sorumluluk gereğince icra dosya borcunun tamamını ödediğini, yapılan bu ödeme nedeniyle davalı Odunpazarı Belediye Başkanlığından %15 kusur oranına isabet eden 37.098,38.-TL alacağının rücuen tahsiline karar verilmesi istemiyle 05/06/2018 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nin 22/11/2018 gün, 2018/275 esas, 2018/563 karar sayılı dosyasında; "Dava, ödenen tazminatın müteselsil sorumlulardan rücuen tahsili istemine ilişkindir.

Davacı tarafın davasına dayanak teşkil eden kısım Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2014/151 Esas. 2015/1250 Karar sayılı dosyasında davalı belediyenin kamu görevinden kaynaklı görevini tam olarak yerine getirmemesi iddiasıdır.

Belediyenin denetim, kontrol ve alt yapı hizmetlerini yapma işi, davalı idareye kamu yasası ile verilmiş bir görevin gereğidir. İşin kusurlu yürütülmesi ve bunun sonucunda zarar doğması hizmet kusurundan doğan bir zarardır. 11/2/1959 ve 17 15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararının birinci bendinde belirtildiği üzere, bir kamu kurununum görevlerinden olan bir işi yapmayı kararlaştırması idari bir karar olduğu gibi, bu kararı yerine getirmek üzere plan ve proje yapıp, o plan ve projeler gereğince iş görmesi de kararın neticesi olan birer idari eylemdir.

Mahkemenin görevli olması, 6100 sayılı HMK' nın 114 1-c maddesine göre dava şartıdır. Göreve ilişkin kurallar kamu düzen i ildendir. (HMK 1. md.). "Mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler." (HMK 115. md.) Yasada açıkça dava şartlarının her aşamada mahkemece kendiliğinden araştırılacağı düzenlendiğinden henüz taraflara tebliğ yapılmadan tensip aşamasında dahi mahkemenin görevsiz olması halinde usulden red kararı verilebilir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 20/12/2013 tarihli, 2013 4-1895 Esas, 2013/1668 Karar nolu ilamı ile davanın tensip ile birlikte dava şartı noksanlığından usulden reddedilmesinde HMK 30. maddesi de gözetildiğinde bir isabetsizlik olmadığı kabul edilmiştir.

Dolayısıyla somut olayda, davalı idare aleyhine kusurlu davrandığından bahisle tazminat davası açıldığından, hizmet kusuruna dayalı işbu davada idari yargının görevli olduğu" gerekçesiyle verdiği "yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle Davanın Usulden Reddine" kararının istinaf edilmeksizin 08/02/2019 tarihi itibarıyla kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili bu kez aynı taleple idari yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 2. İDARE MAHKEMESİ'nin 21/03/2019 gün, E:2018/147 sayılı dosyada "6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 61.maddesinde; "Birden çok kişi birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çeşitli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır." hükmüne, 62. maddesinde ise; "(...) Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer

müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; yapı müteahhidi olduğu inşaat nedeniyle, yan parselde taşınmazları zarar gören malikler tarafından adli yargı yerinde açılan tazminat davalarında müteselsil sorumluluk ilkesi gereği tazminatın tamamını ödemek zorunda kalan müvekkilinin ödemiş olduğu tazminat tutarının, davalı idarenin bilirkişi raporunda belirtilen kusur oranına karşılık gelen miktarı için 37.098,38-TL'nin ihtar tarihi olan 16.03.2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte rücuen tahsiline karar verilmesi istemiyle davalı idareye karşı açılan iş bu davanın 2577 sayılı Kanunun 2/1-b maddesinde tanımlanan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan bir tam yargı davası niteliğinde olmadığı, iş bu davanın tam yargı davası niteliği taşımayan bir rücu davası olduğu dikkate alındığında; anılan bu rücu davasının Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından Mahkememizin iş bu davaya bakmakta görevsiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 22.10.2018 tarih ve E:2018/609-K:2018/605 sayılı karan da aynı doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine" karar vererek her iki dava dosyasını 20.03.2019 gün, 2019/147 E. sayılı üst yazısı ile Mahkememize göndermiş, başvuru 25.03.2019 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 29/04/2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'nadli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, yapı müteahhidi olduğu inşaat nedeniyle, yan parselde taşınmazları zarar gören malikler tarafından adli yargı yerinde açılan tazminat davalarında müteselsil sorumluluk ilkesi gereği tazminatın tamamını ödemek zorunda kalan davacının, tazminat tutarının davalı idarenin kusur oranına tekabül eden 37.098,38-TL lik kısmının 16.03.2018 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

Bu durumda, olayda maddi tazminat isteğinin tamamen karşılanmış olması nedeniyle, tazminat davası bakımından ortada çözümsüz kalan ya da başka yargı merciinde dava edilmesi gereken bir uyuşmazlık kalmamıştır.

Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülmüş olan maddi tazminata ilişkin dava, tümüyle adli yargı yerinde çözümlendiğine göre, davacı şirket tarafından Odunpazarı Belediye Başkanlığı aleyhine açılan alacak davasının bir rücu davası olduğunun kabulü gerekmektedir.

Nitekim, gerek 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 647.maddesiyle yürürlükten kaldırılan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun "Bina ve Diğer Şeylerde Mesuliyet" ana başlığının altında yer alan "Zarar ve Ziyan" başlıklı 58.maddesinde; "Bir bina veya imal olunan herhangi bir şeyin maliki, o şeyin fena yapılmasından yahut muhafazadaki kusurundan dolayı mesul olur.

Bu cihetten dolayı kendisine karşı mesul olan şahıslar aleyhindeki rücu hakkı mahfuzdur" hükmü, gerekse de 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Yapı Malikinin Sorumluluğu" ana başlığının altında yer alan "Giderim Yükümlülüğü" nü düzenleyen 69.maddesinde; "Bir binanın veya diğer yapı eserlerinin maliki, bunların yapımındaki bozukluklardan veya bakımındaki eksikliklerden doğan zararı gidermekle yükümlüdür.

İntifa ve oturma hakkı sahipleri de, binanın bakımındaki eksikliklerden doğan zararlardan, malikle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Sorumluların, bu sebeplerle kendilerine karşı sorumlu olan diğer kişilere rücu hakkı saklıdır" hükmü yer almakta olup, bu yasal düzenlemeler nazara alındığında rücuen alacak davası kapsamında değerlendirilen uyuşmazlığa konu somut olayda Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Eskişehir 2. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 22.11.2018 gün ve E:2018/275, K:2018/563 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Eskişehir 2. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 22.11.2018 gün ve E:2018/275, K:2018/563 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA 29/04/2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane